

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI
Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București
Tel./ Fax. 021/3154656
Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

Nr. 205 / 24.12.2014

Către Casa Națională de Asigurări de Sănătate

În atenția domnilor **Adrian CAZACHEVICI** și **Lucian MEDVES**

Ministerul Sănătății

În atenția domnului **Costin ILIUȚĂ**

Observațiile Societății Naționale de Medicina Familiei (SNMF) privind *Proiectul de Ordin MS-CNAS pentru aprobarea datelor, informațiilor procedurilor operaționale de utilizare și funcționare a Dosarului Electronic de Sănătate* afișat la adresa

<http://www.cnas.ro/media/pageFiles/Proiect%20ordin%20%E2%80%93%20pentru%20aprobarea%20datelor%20si%20procedurilor%20de%20utilizare%20si%20functionare%20DES.pdf>

De asemenea vă readucem la cunoștință recomandările exprimate în *documentul de pozitie "Dezvoltarea și implementarea Dosarului Electronic de Sănătate"* realizat de Grupul de e-Sănătate al SNMF, publicat în data de 16 septembrie 2014 și disponibil la adresa:

http://snmf.ro/noutati/16_09_2014_Document_de_pozitie_Dosarul_Electronic_de_Sanatate.htm

Anexa nr.	Articol existent în proiectul de act normativ	Articol modificat corespunzător celui existent sau articol nou	Motivație pentru modificările sau completările propuse
	Art.4 (2) – Furnizorii de servicii medicale care nu detin sisteme informatice proprii vor utiliza portalul DES pentru a completa si transmite date in dosarul electronic de sanatate al pacientului.	Furnizorii de servicii medicale care nu detin aplicatii informatice compatibile si certificate in sistemul DES vor utiliza portalul DES pentru a completa si transmite date in Dosarul Electronic de Sanatate al pacientului.	Sintagma “ sistem informatic propriu ” nu este definita in art.1; conform definițiilor din diverse lucrari, un SI este format din baza tehnico-materială a sistemului, programele necesare SI, baza informațională, baza științifică și

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI
Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București
Tel./ Fax. 021/3154656
Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

			metodologică, resursele umane, cadrul organizatoric. In plus, accesarea DES se face pe baza unui certificat digital, ce nu trebuie instalat decat pe componenta hardware proprie din SI, fiind unic fiecarui utilizator.
		Art.4 (3) – Pentru toti furnizorii de servicii medicale, CNAS se obliga sa puna gratuit la dispozitie o aplicatie compatibila si certificata DES, ce va permite stocarea offline a datelor si informatiilor medicale, pentru a putea fi transmise ulterior restabilirii conexiunii la internet.	Utilizarea portalului DES se poate face in prezent doar in mod online; furnizorii privati ce nu au un soft compatibil cu DES-ul (sau nu detin nicio aplicatie informatica) nu au posibilitatea stocarii offline a datelor medicale (doar pe hartie ar putea fi inregistrate), iar introducerea ulterioara a acestor date in DES ar necesita foarte mult timp, ceea ce ar descuraja completarea cat mai amanuntita a acestora.
	Art.5 Datele si informatiile se certifica prin semnatura electronica de catre medicul curant si se transmit in DES, fie prin intermediul aplicatiilor prevazute la art.4 alin (1), fie prin intermediul portalului DES	Art.5 Datele si informatiile se certifica prin semnatura electronica extinsa de catre medicul curant si se transmit in DES, fie prin intermediul aplicatiilor prevazute la art.4 alin (1) si (3) , fie prin intermediul portalului DES	Semnatura electronica simpla este semnatura care nu ofera acoperire legala datelor semnate electronic. Semnatura electronica simpla este creata pe baza unui certificat digital simplu. S-a adaugat si alin.(3), propus pentru introducerea
	Art.6 In situatia in care nu exista conexiune la internet, datele si informatiile medicale se	Art.6 In situatia in care nu exista conexiune la internet, datele si informatiile medicale se salveaza	In conformitate cu alin.(3) propus

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI

Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București

Tel./ Fax. 021/3154656

Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

	salveaza in aplicatiile informatice utilizate de furnizorii de servicii medicale si se transmit ulterior stabilirii conexiunii la internet in termen de maxim 2 zile lucratoare.	in aplicatiile informatice utilizate de furnizorii de servicii medicale sau in aplicatia pusa la dispozitie gratuit de CNAS si se transmit ulterior stabilirii conexiunii la internet in termen de maxim 2 zile lucratoare.	
	Art.7 Furnizorii de servicii medicale care nu se afla in relatii contractuale cu casele de asigurari de sanatate, precum si medicii care isi desfasoara activitatea intr-o forma legala la acestia, au obligatia inrolarii in sistemul DES	Art.7 Furnizorii de servicii medicale care nu se afla in relatii contractuale cu casele de asigurari de sanatate, precum si medicii care isi desfasoara activitatea intr-o forma legala la acestia, au obligatia inrolarii in sistemul DES prin obtinerea unei semnaturi electronice extinse si inregistrarea acesteia in SIUI.	Certificatul autorizat (mentionat in portalul DES) nu are aceeasi acoperire legala cu semnatura electronica extinsa; legea 455/2001 prevede ca certificatele pentru semnătura electronică emise în România să aibă cheia privată generată și stocată pe un dispozitiv securizat (D.S.C.S.), care să corespundă normelor de securitate FIPS 140-1 Level 2 sau ITSEC E4 (adica e-token sau smartcard). Mai mult, in Romania exista doar 5 firme autorizate sa emita certificate digitale, CNAS nefiind una din ele !!!
	Art.8 Procedura de inrolare este descrisa in portalul DES prin completarea datelor de identificare ale utilizatorilor	Art.8 Procedura de inregistrare a certificatului digital in SIUI este descrisa in portalul DES.	Avand in vedere modificarile de mai sus, este necesara crearea unei pagini in portalul DES ce sa permita inregistrarea certificatului digital prin completarea unui formular online, la fel cum se procedea si in cazul medicilor aflati in contract cu CNAS.
	Art.10 (6) Dupa primirea matricei de securitate, pacientul poate accesa portalul DES in maxim 3 zile calendaristice de la primirea matricei, pentru a-si defini codul de acces suplimentar; in caz contrar,	Art.10 (6) Dupa primirea matricei de securitate, pacientul poate accesa portalul DES in maxim 3 zile calendaristice de la primirea matricei, pentru a-si defini codul de acces suplimentar; in caz contrar,	Doarece re-emiterea unei matrice este o actiune consumatoare de timp si resurse (hartie si toner imprimanta), consideram ca trebuie

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI
Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București
Tel./ Fax. 021/3154656
Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

	matricea de securitate se dezactiveaza si este necesara o noua generare.	matricea de securitate se dezactiveaza si este necesara o noua generare. Medicii au dreptul sa solicite plata acestui serviciu suplimentar de catre pacient, la un tarif nu mai mare decat cel al unei consultatii obisnuite.	sa existe o metoda de limitare a unor posibile abuzuri din partea pacientilor. Deoarece matricele ulterioare vor fi generate de catre pacient, nu se pune problema ca acest tarif sa fie un impediment in accesarea DES-ului, ci e o metoda de responsabilizare a pacientului.
		Art.10 (9) In cazul pierderii matricei de securitate, aceasta poate fi generata de orice medic inregistrat in DES, fie in cadrul unui serviciu medical, fie ca serviciu distinct; eliberarea acestei matrice va fi tarifata conform alin. (6)	Aceasta situatie este amintita doar in anexa 1 pct. 6, nelimitarea ei ducand la posibile aglomerari inutile la cabinetele medicilor (in special a celor de familie) ce vor trebui sa aloce cel putin 5 minute pentru aceasta operatiune (daca DES-ul functioneaza corect). Alternativ, eliberarea matricei de acces poate fi mutata in sarcina CJAS fara costuri pentru asigurat.
	Art.14 c) Completa cu datele si informatiile medicale dosarul electronic de sanatate propriu sau al pacientilor pe care ii reprezinta legal doar in sectiunile <i>Antecedente declarate de pacient</i> si <i>Date personale</i> .	Art.14 c) Completa cu datele si informatiile medicale dosarul electronic de sanatate propriu sau al pacientilor pe care ii reprezinta legal doar in sectiunea <i>Date personale</i> .	Deoarece antecedentele personale patologice sunt date medicale de o importanta deosebita, ce presupun a avea cunostinte medicale avansate (inclusiv terminologie de specialitate) pentru a fi inregistrate pe baza unor declaratii verbale, nu este indicata inregistrarea lor de catre pacient, chiar daca exista mentionat in dreptul lor acest lucru (vrem sa evitam existenta unor denumiri populare ale bolilor – ex: varsat de

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI
Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București
Tel./ Fax. 021/3154656
Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

			<p>vant in loc de varicela, mai ales ca acestea vor fi traduse in alte limbi, in cazul cooperarii transfrontaliere). Chiar daca istoricul medical al unui pacient este obtinut de catre medic din anamneza, doar medicul are capacitatea de a discerne daca informatiile sunt corecte sau nu (ex: arterita vs artrita – suna aproximativ la fel, dar sunt 2 afectiuni complet diferite, iar din simptomatologie iti poti da seama ce a avut de fapt pacientul).</p>
	<p>Art. 16 (5) Modulul Date personale cuprinde: Nume, prenume, data nasterii, CNP, CID, sex, varsta, grup sanguin.</p>	<p>Art. 16 (5) Modulul Date personale cuprinde: Nume, prenume, data nasterii, CNP, CID, sex, varsta, grup sanguin si Rh, date de contact: ale pacientului (adresa, telefon, email), ale medicului de familie (nume si prenume, telefon, email), ale unei persoane de contact/apartinator legal (rolul persoanei, nume si prenume, telefon, email)</p>	<p>Conform Art.14 (c), pacientul poate completa datele personale, doar ca, din cele enumerate in articolul 16 alin.(5), doar grupa de sange si Rh-ul sunt accesibile pentru completare, restul fiind actualizate odata cu initierea dosarului si fiind nemodificabile. Restul informatiilor adaugate in articolul propus provin din ghidul Comisiei Europene pentru stabilirea datelor medicale transfrontaliere, adoptat in mai 2013 si care ar trebui sa se regaseasca si in DES.</p>
<p>Anexa 2</p>	<p>2. Extras Fisa de Spitalizare continua</p> <p>10. Servicii si investigatii clinice, paraclinice si spitalicesti efectuate</p>	<p>2. Extras Fisa de Spitalizare continua</p> <p>10. Servicii si investigatii clinice, paraclinice si spitalicesti efectuate *</p>	<p>* Alin 10, 13 - de multe ori, scrisorile medicale sunt incomplete (tratamentul e generalizat, nu sunt trecute investigatiile efectuate,</p>

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI

Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București

Tel./ Fax. 021/3154656

Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

	<p>13. Medicamente administrate in timpul internarii</p> <p>16. Medicamente recomandate la externare</p> <p>17. Servicii si investigatii recomandate</p>	<p>13. Medicamente administrate in timpul internarii *</p> <p>16. Medicamente recomandate la externare **</p> <p>17. Servicii si investigatii recomandate **</p>	<p>recomandarea clasica de „tratament conform Rp” nu ne ajuta in monitorizarea si continuarea prescriptiei, cu atat mai mult cu cat exista si regula celor 7 medicamente pe luna pe CNP din sublistele A si B). Daca in ceea ce priveste retetele si serviciile recomandate la externare exista obligativitatea introducerii lor in DES (prin alin. 6-10 din prezenta anexa), in privinta tratamentului din spital precum si a investigatiilor efectuate in timpul spitalizarii nu exista aceasta obligatie; prin trecerea tratamentului din spital si a investigatiilor efectuate in DES se poate evita si dubla decontare a acestora.</p> <p>** Alin 16, 17 – cu exceptia situatiilor cand nu au fost necesare.</p>
	3. Extras Fisa de Spitalizare de Zi	<p>Alin 8 si 10 cu *</p> <p>Alin. 17 – Medicamente recomandate la externare</p>	<p>* Alin. 8 si 10 – explicatie mai sus</p> <p>Alin. 17 nu exista</p>
	4. Fisa consultatie la medicii de specialitate din specialitatile clinice	Alin. 7, 8, 9, 12, 13 cu *	Explicatie mai sus
	5. Fisa de consultatie medic de familie	<p>4. Bilet de trimitere clinica in baza careia se face consultatia – se scoate</p> <p>Alin. 7, 8, 9, 12, 13 cu *</p>	<p>Consultatia la medicul de familie nu se face pe baza unui bilet de trimitere.</p> <p>* pentru obligativitate, vezi mai sus</p>

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI
Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București
Tel./ Fax. 021/3154656
Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

	<p>10. Prescripție medicală electronică / prescripție medicală contra-cost:</p> <p>Datele/informațiile sunt transmise în DES în ziua întocmirii prescripției electronice medicale online / la 30 zile pentru prescripția electronică offline și în ziua întocmirii prescripției contra-cost și sunt:</p> <p style="padding-left: 40px;">1. Date identificare pacient*</p> <p>Date prescripție medicală*</p>	<p>10. Prescripție medicală electronică / prescripție medicală contra-cost:</p> <p>Datele/informațiile sunt transmise în DES în ziua întocmirii prescripției electronice medicale online / la 30 zile pentru prescripția electronică offline și în ziua întocmirii prescripției contra-cost și sunt:</p> <p style="padding-left: 40px;">1. Date identificare pacient*</p> <p style="padding-left: 40px;">2. Date prescripție medicală*</p> <p>Date eliberare de către farmacie (eliberare completă/partială, denumiri comerciale)</p>	
		<p>11. Fișa de consultație UPU</p> <p style="padding-left: 40px;">1. Date identificare pacient</p> <p style="padding-left: 40px;">2. Motiv adresare UPU (program lucru MF, timp lung programare MF, urgență, de ex)</p> <p style="padding-left: 40px;">3. Simptome</p> <p style="padding-left: 40px;">4. Investigatii</p> <p style="padding-left: 40px;">5. Diagnostic</p> <p style="padding-left: 40px;">6. Tratament administrat</p> <p>Recomandari</p>	<p>Foarte mulți pacienți ajung în UPU, fără ca mai apoi să ajungă la medicul de familie pentru a duce fișa de prezentare din UPU. De asemenea, deși toate UPU au obligația de a prescrie rețete cu sau fără contribuție personală pentru maximum 3 zile, precum și concedii medicale, mai ales în weekend, acest lucru nu se întâmplă din cauza lipsei informatizării, a personalului dedicat. Odată cu introducerea datelor în DES (care se face exclusiv electronic), acest motiv nu va mai exista, ducând astfel la normalizarea activității din UPU și a satisfacției pacientului (care nu mai este pus pe drumuri suplimentare după rețete compensate sau la alți specialiști/medici de familie după</p>

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI

Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București

Tel./ Fax. 021/3154656

Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

			concedii medicale).
		12. Fisa de consultatie centru de permanenta <ol style="list-style-type: none">1. Date identificare pacient2. Motiv adresare CP (program lucru MF, timp lung programare MF, urgenta, de ex)3. Simptome4. Investigatii5. Diagnostic6. Tratament administrat Recomandari	Consultatiile din centrul de permanenta nu sunt raportate in prezent la CNAS, ci se raporteaza doar numarul de ore efectuate, inasa intr-o consultatie din CP se fac atat interventii medicale cat si recomandari de tratamente (pe prescriptii contra cost) ce momentan nu figureaza decat in registrul de consultatii.
		Acord/refuz creare Dosar Electronic de Sanatate	Intrucat existenta Dosarului Electronic de Sanatate pentru toti cetatenii Romaniei nu este o obligatie prezenta explicit in Legea drepturilor pacientilor (46/2003), in Legea Sanatatii (95/2006) sau in alta lege, asa cum este, de exemplu, existenta Cardului Electronic al Asigurarilor de Sanatate (Legea 95/2006), consideram necesara existenta unei cereri explicate a pacientului prin care acesta isi manifesta acordul pentru crearea unui Dosar Electronic de Sanatate al sau. Pentru eliminarea birocratiei si a arhivarii cererilor scrise la nivelul unitatilor medicale, acordul/refuzul poate fi dat de pacient online, prin

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE MEDICINA FAMILIEI
Str. Ionel Perlea 10, Sector 1, București
Tel./ Fax. 021/3154656
Web: www.snmf.ro, Email: office@snmf.ro

			accesarea portalului DES.
--	--	--	---------------------------

Cu stimă,

Vicepreședinte SNMF

Dr. Sandra Adalgiza ALEXIU

